

**"אנחנו חלק בלתי נפרד
מרשת עולמית, ועלינו
לדעת בדיוק את מקומנו,
לשמור עליו ולטפח אותו
ולא לעסוק באשליות
ולהשקיע בדברים שאין
לנו סיכוי להצליח בהם"**

וגלובליות היא מצב. אנחנו חלק בלתי נפרד מרשת עולמית, ועלינו לדעת בדיוק את מקומנו, לשמור עליו ולטפח אותו ולא לעסוק באשליות ולהשקיע בדברים שאין לנו סיכוי להצליח בהם. יש חשש שייווצר פער מטריד בין מקומנו בפועל בעולם ההיי-טק לבין הדימוי העצמי שלנו. בעבר ובהווה הרבה חברות רב לאומיות בוחרות לפתוח פה שלוחות ומרכזי פיתוח, שמעסיקים אלפי אנשים. עדיין באים לפה מכל העולם כדי ללמוד מאיתנו. מאז שאשכול ההיי-טק התגבש פה ב-1992 היו לנו 18-20 שנות חסד לבנות את הנישה המאוד ייחודית לנו, שלא קיימת כנראה בשום מקום בעולם. המשימה שלנו היא לשמור עליה. ברשת הגלובלית שנוצרה במשך השנים אנחנו מהווים צומת של יצירתיות, צומת שחייב לנתב את המאמצים שלו בראייה גלובלית. אנחנו לא יכולים לנוח על זרי הדפנה, אבל יכולים לבנות את עצמנו על אותה נקודה חשובה שעליה אנחנו יושבים ברשת הגלובלית הזאת.

"היסטורית זה נכון. אבל קרו שני דברים ששינו את התמונה: הופעת ה-PC והתפרצות האינטרנט. ה-PC ייתר את מעמדו של המנמ"ר כמי שמהווה בפועל ממשק יחיד או עיקרי בין המשתמש לטכנולוגיה. המחשבים הפכו להיות נגישים לכל אחד. האינטרנט יצר את בועת המידע, כאשר דברים רבים שהיו בעבר נגישים יותר למנמ"ר - כבר נגישים לכולם. זו הייתה התקופה שבה עברנו את קו המשבר, כי מספר המנמ"רים שבאו ללמוד הלך וקטן, והבנו כי אנו מכשירים בראש ובראשונה מנהלים, מנהלים שזקוקים לידע במערכות מידע. הם לא צריכים להיות אנשי מחשבים, הם לא אמורים לפתח מערכות מחשב, אלא הם צריכים לדעת לנהל. אני חייב לומר שהמהפך התודעתי הזה שלנו הושלם רק לפני שנים ספורות, כאשר שינינו לגמרי את לימודי הליבה. היום מתמקדים בניהול המידע, מדברים על מיקרו-חוזן, על עננים ו-BI והטמעה של מערכות מידע. האנשים שצריכים לנהל את מערכות המידע חייבים להיות אנשי ניהול בראש ובראשונה ורק אחר כך בעלי ידע טכני."

"התוכנית הייתה אז קרובה מאוד לפרקטיקה. לימדו בה דמויות כגון פרופ' נוב אחיטוב, שהיה מנמ"ר בנק ישראל, או פרופ' איזי בורוביץ, שהיה מנמ"ר אוניברסיטת ת"א. במבט על פני השנים שחלפו, הקרבה לפרקטיקה נחלשה, ואם שואלים אותי, היא לא מספיק חזקה והדוקה היום. בעיניי זו החמצה הדדית."

יש לדעתך סיבה למציאות זו?

"קרו באקדמיה שני תהליכים הפוכים לכאורה. התפוצצות המידע מביאה לכך שאתה יודע הרבה יותר על המון דברים, אבל הקידום האקדמי תלוי בהתמחות בתחום מסוים, ואז לחוקר המצליח יש מבט צר על נושא מסוים, מה שלא תואם את הסביבה המורכבת של מנהלי הטכנולוגיה, סביבה שבה אין הפרדה בין תחומי העיסוק. זהו העולם שאנו חיים בו וכנראה אין ברירה. אני עצמי מנסה לשלב כמה שיותר בין אקדמיה - הוראה ומחקר - וקשר עם התעשייה, אבל אין לי ספק שאחד בא על חשבון השני ושהמחקר שנעשה במסגרת כזו הוא אולי רלוונטי יותר, אבל שטחי יותר."

כלומר הדורות הבאים של מנמ"רים בכלל לא יבואו מרקע טכנולוגי?
"יכול להיות, אני לא רואה בזה דבר רע. כבר היום יש מנמ"רים שלא באים מהרקע הטכני, ויכול להיות שבעתיד זו תהיה התמונה המקובלת. המנמ"ר של 2012 הוא אחד שחייב בראש ובראשונה לדעת את השפה העסקית, לדעת לדבר עם המנכ"ל בשפתו. אבל אין ספק שהוא יהיה אפקטיבי יותר אם יידע גם לדבר עם התוכניתנים ומפתחי המערכות בשפתם."

כיצד אתה מתייחס לתחזיות הלא ורודות של תעשייני ההיי-טק, על עתיד התעשייה, מחסור במהנדסים וכדומה?

"המבט שלי הוא גלובלי, ולדעתי זו צריכה להיות נקודת המוצא של כולם. בזמנו דיברנו על "גלובליזציה", מושג שמדגיש את התהליכים של חיבור בין התעשייה המקומית לעולם. כיום הפסקתי להשתמש במושג הזה, ואני מדבר על "גלובליות". גלובליזציה היא תהליך

כמי שעומד בראש ועדת האיתור לבחירת המנמ"רים המצטיינים, איך אתה מאפיין את המנמ"ר של היום בניגוד לעבר?

"מנמ"ר מוכרח לדבר כיום בשלוש שפות בו זמנית: עסקית, טכנולוגית וניהולית. המציאות שאיתה מתמודד כיום המנמ"ר היא הרבה יותר מורכבת ורחבה, והחלק הטכנולוגי שבה הוא פחות מרכזי. אופי הלימודים של מערכות מידע כיום בתואר שני במינהל עסקים שונה לחלוטין מאשר בתקופה שאני למדתי בה, די סמוך להקמתה. כיום, השיח עם התלמידים מחובר לפרקטיקה הניהולית, ובהשוואה לעבר אנו מחוברים הרבה פחות לפרטים הטכנולוגיים. זהו תהליך מתמשך, אבל לדורות החדשים של התלמידים הטכנולוגיה מוכרת ויש היום הרבה יותר מודעות ניהולית."

למעשה, אנו למדים שבית הספר למינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב היה במשך שנים חממה לגידול מנמ"רים. מה המצב כיום?

